

ОБРАЗАЦ

ПРЕДЛОЗИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ТЕКСТА НАЦРТА ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА:

Молимо да попуњени образац пошаљете електронским путем на адресу:

javnarasprava@ujn.gov.rs

ПРЕДЛАГАЧ

Орган/организација/заинтересовано лице: **Транспарентност Србија**

Име и презиме лица који доставља предлоге: **Немања Ненадић**

Подаци за контакт (е - пошта, телефон): ts@transparentnost.org.rs

Датум: **22.10.2018.**

Примедбе, предлози и сугестије у појединостима (наводе се примедбе на конкретне одредбе, чланове, ставове...) Нацрта закона о јавним набавкама, и сугестије у форми одредаба, нпр. Предлажем(о) да се члан... Нацрта закона измени тако да гласи: „...” или да се у члану ..., после става... дода став... који гласи „...” и сл)

Члан	Антикорупцијске одредбе закона (чланови 49. и члан 50 и додати чланови)
Предлог	<p>У члану 49, ст. 1, мења се и гласи:</p> <p>Наручилац је у обавези да предузме све потребне мере како не би дошло до корупције у планирању јавних набавки, у поступку јавне набавке, односно набавке на коју се закон не примењује или током извршења уговора о јавној набавци и набавци на коју се закон не примењује, како би се корупција правовремено открила, како би биле отклоњене или умањене штетне последице корупције и како би учесници у корупцији били кажњени, у складу са законом.</p> <p>У члану 49, иза ст. 2. додају се нови ставови 3. до 7, који гласе:</p> <p>„Актом из ст. 2. овог члана наручилац ће уредити планирање и спровођење мера из ст. 1. овог члана, као и начин пријављивања сумњи на корупцију у вези са јавним набавкама.</p> <p>Садржину акта из става 3. овог члана ближе уређује Канцеларија за јавне набавке.</p> <p>За доношење и примену посебног акта из става 3. овог члана одговорно је</p>

лице које руководи наручиоцем.

Уколико Канцеларија за јавне набавке или други надлежни органи у поступку надзора, односно ревизије утврде да наручилац није донео акт из става 3. овог члана, да тај акт нема прописану садржину, да нису створени услови за његову примену или да одредбе нису примењене у конкретном случају, поднеће захтев за покретање прекршајног поступка.

Наручилац објављује посебни акт на својој веб презентацији.“

Иза члана 49. додаје се нови члан 49а, који гласи:

Дужност пријављивања повреде конкуренције

Члан 49а

Свако заинтересовано лице, односно лице запослено или на други начин радно ангажовано код заинтересованог лица дужно је да обавести наручиоца и организацију надлежну за заштиту конкуренције, уколико има информацију о могућој повреди конкуренције у поступку јавне набавке.

Наручилац у случају из ст. 1. овог члана може да настави поступак јавне набавке, с тим да ће уговор, уколико буде закључен са понуђачем који је повредио конкуренцију, бити раскинут по сили закона уколико организација надлежна за заштиту конкуренције утврди постојање повреде конкуренције.

Иза члана 49а додаје се нови члан 49 б који гласи:

Грађански надзорник

Члан 49б

Ако наручилац спроводи поступак јавне набавке или набавке на коју се не примењује, чија је процењена вредност већа од милијарду динара, поступак, поред надлежних органа, надзире и грађански надзорник.

За грађанског надзорника може бити именовано једно или више лица из реда истакнутих стручњака у области јавних набавки или области која је у вези са предметом јавне набавке.

За грађанског надзорника може бити именовано и удружење које се бави јавним набавкама, спречавањем корупције или облашћу која је у вези са предметом набавке.

За грађанског надзорника не може бити именовано лице запослено или на други начин ангажовано код наручиоца или лица повезаног са наручиоцем.

Услове и критеријуме за именовање и начин рада грађанског надзорника, начин вођења сталног списка квалификованих грађанских надзорника, као и критеријуме за утврђивање накнаде за ангажовање грађанског надзорника ближе уређује Канцеларија за јавне набавке.

Грађанског надзорника именује Канцеларија за јавне набавке, по прибављеној сагласности грађанског надзорника, најкасније до дана који је у годишњем плану набавки одређен као оквирни датум покретања поступка јавне набавке.

На основу исказане заинтересованости квалификованих грађанских надзорника, Канцеларија за јавне набавке именоване додатног грађанског

надзорника, који нема право на накнаду за свој рад.
Наручилац не може покренути поступак јавне набавке нити набавке на коју се не примењује законпре именована грађанског надзорника, односно добијања обавештења од Канцеларије за јавне набавке да нема заинтересованог грађанског надзорника.
Грађански надзорник је дужан да надзире поступак јавне набавке и у том циљу он има могућност сталног увида у поступак, документацију и комуникацију наручиоца са заинтересованим лицима, односно понуђачима.
Ако грађански надзорник сумња у законитост поступка јавне набавке и у поступање наручиоца у току извршења уговора о јавној набавци, обавестиће о томе надлежне државне органе и јавност, а може и поднети захтев за заштиту права, захтев за покретање прекршајног поступка, као и тужбу за утврђење ништавости уговора о јавној набавци.
Грађански надзорник је дужан да обавести Канцеларију за јавне набавке о сукобу интереса који има због повезаности са заинтересованим лицем, односно понуђачем.
Грађански надзорник је дужан да поднесе одбору Народне скупштине надлежном за финансије, односно надлежном одбору скупштине аутономне покрајине или локалне самоуправе и Канцеларији за јавне набавке, извештај о спроведеном поступку јавне набавке у року од 30 дана од дана закључења уговора или доношења одлуке о обустави поступка, као и извештај о извршењу уговора о јавној набавци у року од 20 дана од престанка важења конкретног уговора о јавној набавци.
Извештај грађанског надзорника се разматра на седници надлежног скупштинског одбора, најкасније у року од 60 дана од дана достављања извештаја.
Надлежни одбор је у обавези да се изјасни о утврђеним неправилностима у извештају грађанског надзорника, да иницира поступке пред надлежним органима ради отклањања утврђених неправилности и да прати поступање органа по поднетим иницијативама.
Уколико надлежни скупштински одбор не поступи у складу са одредбама овог члана, грађански надзорник о томе обавештава председника Народне скупштине, односно скупштине аутономне покрајине или локалне самоуправе.“

У члану 50. ст. 2. реч „лични интерес“ мења се речима „приватни интерес“.

Одредба након измене:

Сукоб интереса између наручиоца и привредног субјекта обухвата ситуације у којима представници наручиоца који су укључени у спровођење тог поступка или могу да утичу на исход тог поступка, имају директан или индиректан финансијски, економски или други приватни интерес, закоји би се могло сматрати да доводи у питање њихову непристрасност и независност у том поступку.

У члану 50. ст. 4. иза постојеће тачке 2) додаје се нова тачка 3) која гласи:

	<p>„лице које је учествовало у припреми конкурсне документације и лице које прати извршење уговорних обавеза“</p>
<p>Образложење</p>	<p>Измене у члану 49. ст. 1. су потребне зато што је тренутно обавеза примене антикорупцијских мера предвиђена само у случајевима када се примењује Закон о јавним набавкама, а не и онда када се спроводе набавке код којих је примена закона изузета, било због износа или због неког другог разлога (нпр. међудржавни споразуми). Будући да јавна средства и јавни интерес могу једнако бити угрожени корупцијом и код једних и код других набавки, нема разлога да се обавезе наручиоца за супротстављање корупцији схвате уско. Напротив, код набавки на које се закон не примењује ризици од настанка корупције су већи него код оних код којих се спроводи процедура из овог закона, па је самим тим још већа потреба да наручилац предвиди и спроведе антикорупцијске мере.</p> <p>Допуне у члану 49. су неопходне како би посебни интерни акт наручиоца био сачињен правилно и како би донео веће користи. Стога је предложено да овај интерни акт обавезно садржи и мере за сузбијање корупције, што у актуелном тексту Нацрта није случај. Предвиђа се и изричита обавеза да се уреди пријављивање корупције, а у том погледу овај акт може представљати допуну постојећим интерним актима наручилаца у вези са узбуњивањем.</p> <p>Да би посебни акти били квалитетнији и да би садржали минималне стандарде, али и због тога да би наручиоци ову своју обавезу лакше извршили, предвиђа се обавеза КЈН да ближе уреди садржину посебног акта. Даље, прописана је одговорност за израду посебног акта, као и поступање КЈН или других органа након што уоче да акт уопште није донет, да није донет у складу са прописима, да нису створени услови за његову примену (нпр. није запослено лице које би требало да врши одређене послове) или да одредбе посебног акта нису примењене у неком поступку набавке. Најзад, предвиђена је обавеза објављивања посебног акта на веб презентацији наручиоца, како би се обезбедило да и шира јавност може да укаже евентуалне недостатке у самом акту или његовој примени.</p> <p>Уз ове одредбе требало би допунити и одредбе о прекршајима.</p> <p>Новим чланом 49а била би прописана дужност пријављивања повреде конкуренције, односно стварања незаконитих споразума који имају за циљ да се уклони или лажно представи конкуренција у јавним набавкама. Обавезу пријављивања би имала лица запослена код потенцијалних понуђача или код наручиоца. Таква обавеза треба да створи предуслове за откривање већег броја случаја у којима се конкуренција изиграва.</p> <p>Уз ове одредбе требало би допунити и одредбе о прекршајима.</p> <p>Члан 49б, представља модификовану верзију актуелног члана 28. Закона о</p>

јавним набавкама из 2012, о грађанском надзорнику.

Кључне новине у односу на постојећи ЗЈН из 2012 су следеће:

Надзорник се именује и код набавки на које се закон не примењује

Постоји могућност именовања више грађанских надзорника.

Предвиђа се да КЈН својим актом уреди и вођење сталног списка квалификованих грађанских надзорника, као и критеријуме за утврђивање накнаде за ангажовање грађанског надзорника. Тренутно, грађански надзорници се могу именовати без прибављања такве сагласности, на основу сазнања КЈН да неко испуњава услове, а не на основу увида у сталну базу података о таквим лицима.

ГН би се именовао до времена када је планирана јавна набавка, без посебног захтева наручиоца, а на основу података из планова јавних набавки.

Новина је и то што би постојала могућност да се именује надзорник кога КЈН није одабрала, а на основу исказаног интересовања. Међути, за разлику од „главног“ ГН, додатни не би имао право на накнаду за свој рад.

Предлог предвиђа решење и за ситуацију да нема заинтересованих грађанских надзорника – тада би наручилац могао да започне поступак набавке.

Новина је и уређивање сукоба интереса код грађанског надзорника, за случај да се испостави да постоји повезаност се неким потенцијалних или актуелних понуђача.

Грађански надзорник би, према овом предлогу подносио извештај не само о спроведеном поступку јавне набавке, већ и о извршењу уговора, и то у року од 20 дана од престанка важења конкретног уговора о јавној набавци.

Тренутно не постоји обавеза да се извештај грађанског надзорника разматра на седници надлежног скупштинског одбора, већ само могућност да до тога дође. Предлог је да се извештаји разматрају у року од 60 дана од дана достављања извештаја. Поред тога, дати су предлози и за обавезе надлежног одбора, како би извештаји грађанског надзорника имали потребни ефекат – да се иницирају поступци пред надлежним органима ради отклањања утврђених неправилности и да се испрати поступање органа по поднетим иницијативама.

У члану 50. је предложена допуна, како би сукоб интереса био потпуније уређен. Изменом се предлаже пријављивање не само личног, већ и било којег другог приватног интереса представника наручиоца.